

Sygn. akt: I C 1430/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2014r.

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Joanna Heda - Adamczyk
Protokolant:	Katarzyna Brzustewicz

po rozpoznaniu w dniu 5 listopada 2014r. w Wodzisławiu Śląskim

na rozprawie

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko N. C.

o uznanie umowy za bezskuteczną

1. uznaje za bezskuteczną w stosunku do powoda umowę darowizny samochodu marki T. (...) z dnia 30.09.2013r zawartą pomiędzy A. C., a N. C.;
2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda 1.624 (jeden tysiąc sześćset dwadzieścia cztery) złote tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Joanna Heda – Adamczyk

I C 1430/12

UZASADNIENIE

Powód A. B. wniósł o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niego umowy darowizny zawartej w dniu 30.09.2013r. pomiędzy A. C. a pozwaną N. C., mocą której A. C. darował pozwanej prawo własności samochodu osobowego T. (...) rok prod.2008 nr rej (...), a to w celu zaspokojenia wierzytelności powoda przysługującej mu w stosunku do dłużnika A. C. w wysokości 8131, 93 zł potwierdzonej tytułem wykonawczym. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że A. C. jest dłużnikiem powoda na podstawie prawomocnego tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty z dnia 19.10.2012r. wydanego przez SR dla Krakowa śródmieścia w Rakowie sygn. akt V Gnc 8148/12/S. Tytuł opiewa na 15251, 69 zł, jednak na dzień wytoczenia powództwa do zapłaty pozostało 8131, 93 zł z odsetkami. Powód na podstawie w/w tytułu prowadzi przeciwko dłużnikowi egzekucję przez Komornika przy SR w Wodzisławiu Śl. A. T. w sprawie KM 384/13. Jednakże nie wyegzekwowano całości zadłużenia. W dniu 2.06.2014r. powód otrzymał od komornika pismo, w którym poinformowany została, że w dniu 30.09.2013r. dłużnika darował prawo własności pojazdu j.w. na rzecz swej córki – pozwanej. Dłużnik celowo wyzbywa się majątku. Przeciwko niemu prowadzonych jest kilka egzekucji z wniosków różnych wierzycieli. Dłużnik wyzbywa się także innych składników majątku w celu

pokrzywdzenia wierzycieli. Zdaniem powoda zachodzą przesłanki z art. 527 §3 kc i art. 528 kc. Na skutek czynności j. w. dłużnik stał się niewypłacalny wobec powoda, w stosunku do którego posiada zobowiązanie pieniężne.

Pozwana N. C. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu.

Zarzuciła pozwany, że w sprawie nie zachodzą przesłanki z art. 528 kc. Dłużnik bowiem dysponuje mieniem wystarczającym na zaspokojenie wierzyciela (powoda), na które to składają się m.in. nieruchomości wyliczone odpowiedzi na pozew w liczbie 3, a nadto wierzytelność okresowe z tytułu umowy dzierżawy z dnia 25.04.2012r. przysługujące dłużnikowi od (...) sp. z o.o. Powód może więc zostać zaspokojony z czynszu dzierżawnego. Jednocześnie pozwana podała że dłużnik jest współwłaścicielem nieruchomości opisanych w odpowiedzi na pozew we współwłasności łącznej, co nie uniemożliwia prowadzenia egzekucji z tych składników majątkowych. Z 2 nieruchomości egzekucję prowadzi inny organ egzekucyjny niż wybrany przez powoda, jednak co do jednej z nieruchomości inny komornik wykonał protokół opisu i oszacowania. Do wierzytelności z tytułu czynszu nastąpił także zbieg egzekucji sądowej i administracyjnej, jednak po rozstrzygnięciu przez sąd tego zbiegu możliwe będzie prowadzenie egzekucji. Jeżeli chodzi o nieruchomość KW (...), to egzekucję do niej skierował tylko powód. Należności publicznoprawne dłużnika wyniosły na kwiecień 2014 356761, 7 zł, co jest wartością nieznaczną maj na względzie wartość majątku dłużnika. Jeśli natomiast chodzi o wierzytelność powoda, jest ona znikoma i znajduje wielokrotne pokrycie w majątku dłużnika. Pozwana zatem zwalnia się w oparciu o art. 533 kc od zadośćuczynienia roszczeniu powoda poprzez wskazanie majątku dłużnika wystarczającego na zaspokojenie wierzytelności powoda.

W piśmie z dnia 19.09.2014r. powód wskazał na bezzasadność zarzutów pozwanej. Podniósł, że pozwana instrumentalnie przedstawia fakty i nagina interpretację przepisów prawa, pomijając ich istotę i funkcję ich stosowania oraz okoliczności faktyczne niewygodne dla niej. Dwie z nieruchomości (w tym ta, do której egzekucję skierował tylko powód) stanowią wspólność ustawową dłużnika i jego żony B. C., powód zaś nie dysponuje tytułem wykonawczym przeciwko małżonce dłużnika. Nie może więc prowadzić skutecznej egzekucji z tych nieruchomości. Do wierzyciela zaś należy, jaką drogę odzyskania swej wierzytelności wybierze. Nadto jedna z nieruchomości obciążona jest hipotekami, których wartość przekracza 1.500.000,-zł. Kolejna z nieruchomości KW (...) oszacowana została na 610000,-zł, zaś same należności hipoteczne przekraczają 680000,-zł. Jeżeli chodzi o możliwość zajęcia czynszu dzierżawnego wobec firmy (...) sp z o.o., prezesem zarządu spółki jest żona dłużnika, a udziałowcem córka (pозwana) Dokonane wobec tej firmy zajęcie przez komornika nie przyniosło żadnych efektów. Nadto – jak wynika z pisma komornika z dnia 4.11.2013r. – zajęcie nie przyniesie efektów, skoro – jak wynika z odpisu KW (...) – dłużnik posiad zaległości wobec ZUS rzędu kilkuset tysięcy złotych, a wierzytelności te będą uprzywilejowane w podziale sumy uzyskanej z ewentualnej egzekucji w całości przypadną ZUS, a nie powodowi.

Sąd ustalił:

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 19.1.2012r. V GNC 8148/12/S Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie zasądził od A. C. na rzecz powoda 15251, 69 zł z odsetkami i kosztami procesu. Nakazowi temu nadano klauzulę wykonalności.

Dowód: nakaz zapłaty z klauzulą – k. 9-10

Bezspornym jest, że pozwana jest córką dłużnika. Bezspornym jest, że postępowanie egzekucyjne z wniosku powoda przeciwko dłużnikowi toczy się przez Komornikiem przy SR w Wodzisławiu Śląskim – A. T.

W piśmie z dnia 29.05.2014r. komornik poinformowała powoda, że informacji uzyskanych w urzędzie skarbowym w W. wynika, że dłużnik w dniu 30.09.2013r. dokonał darowizny prawa własności samochodu T. (...) na rzecz swej córki – pozwanej. Dłużnik przekazał własność innych składników majątkowych także na rzecz spółki (...) sp. z o.o. w G., w której funkcję prezesa zarządu pełni żona dłużnika.

Dowód: tytuł wykonawczy, pismo komornika z 9.05.2014r. i 4.11.2014r., pismo (...) (...) sp. z o.o z 3.07.2014r. do wierzycieli A. C. wraz z kopią faktury sprzedaży nieruchomości

Sąd zważył:

Zgodnie z art. 527 par. 1 kc, gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy należytej staranności mogła się dowiedzieć. Czynność prawna jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli, jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu niż był przed dokonaniem tej czynności. (par. 2) .

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że dłużnik A. C. dokonał darowizny samochodu osobowego T. (...) na rzecz pozwanej, która jest jego córką w sytuacji, w której przeciwko dłużnikowi toczy się wiele postępowań egzekucyjnych z wniosku wielu wierzycieli; w szczególności dokonano zajęć należących do dłużnika nieruchomości, co do części których współwłaścicielką jest jego żona B. C.. Dłużnika dokonuje wyzbywania się składników majątkowych, które jeszcze nie zostały zajęte poprzez darowizny (jak w przypadku samochodu objętego pozwem), względnie poprzez dokonanie sprzedaży, zapewne fikcyjnej (jak w przypadku ruchomości zbytych na rzecz sp. z o. o. (...), której prezesem zarządu jest żona dłużnika).

Na skutek darowizny samochodu j.w. dłużnik stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, gdyż na skutek zbycia jeszcze niezajętego przez komornika pojazdu wierzyciel tu: powód, utracił możliwość szybkiego zaspokojenia swej wierzytelności, której dłużnik do nadal nie uiscił.

Bezasadny jest zarzut pozwanej – co wykazał zresztą powód w sposób wystarczający - by dłużnik posiadał inne składniki majątku, z których wierzyciel - powód mógłby dochodzić skutecznego zaspokojenia. Powyższe nie wynika przynajmniej z zebranego w sprawie materiału dowodowego. Tym bardziej, że już w dacie zawarcia umowy darowizny posiadał liczne zobowiązania pieniężne wynikające z prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej nieuregulowane, w tym i w stosunku do powoda, co potwierdziła w istocie pozwana. Pozwana jest córką dłużnika, nadto udziałowcem spółki (...) sp. z o. o., w której prezesem zarządu jest żona dłużnika a matka pozwanej. Pozwany zatem z pewnością posiada świadomość sytuacji finansowej swego ojca, a co za tym idzie, pokrzywdzenia wierzycieli przez dłużnika. Nadto nawet, gdyby takiej świadomości nie posiadała (co jest mało prawdopodobne), przy zachowaniu należytej staranności mogła się o niej dowiedzieć. Z treści art. 527 §3 kpc wynika domniemanie prawne polegające na twierdzeniu, że jeśli korzyść majątkową od dłużnika uzyskała osoba pozostająca z nim w bliskim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. wynikającego z treści art. 527 §3 kc

Pozwana nadto uzyskała korzyść majątkową od dłużnika bezpłatnie, bo w drodze darowizny. Zgodnie z art. 528 kc jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej przez dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania za bezskuteczną czynności, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Powyższe domniemanie prawne pozwala stwierdzić zasadność roszczenia powoda z uwagi na bezpłatny charakter czynności prawnej.

Pozwana przyznała w istocie okoliczności faktyczne potwierdzające istnienie zobowiązania A. C. względem powoda, zarzuciła, jednak, że dłużnik posiada majątek, z którego powód może dochodzić skutecznego zaspokojenia, w związku z tym zwalnia ją to z obowiązku zadośćuczynienia roszczeniu powoda po myśli art. 533 kc, gdyż wskazała taki majątek.

Słusznie jednak podnosi powód, że zarzut pozwanej nie może odnieść pożądanego skutku, a to z tej przyczyny, że z uwagi na rozmiar zadłużenia jej ojca, wielość wierzycieli oraz będących w toku postępowań egzekucyjnych, a nadto stan prawny nieruchomości zajętych w toku postępowań egzekucyjnych (wspólność ustawowa majątkowa dłużnika i jego żony B. C.– matki pozwanej oraz fakt obciążenia nieruchomości hipotekami). Przeciwko dłużnikowi toczy się wiele postępowań egzekucyjnych z wniosków wielu wierzycieli, co wynika chociażby z pisma (...) (...) do wierzycieli zawierającego informację o fakcie nabycia części ruchomości dłużnika przez spółkę.

Dwie z nieruchomości (w tym ta, do której egzekucję skierował tylko powód) stanowią wspólność ustawową dłużnika i jego żony B. C.. Są to nieruchomości KW (...) i KW (...), powód zaś nie dysponuje tytułem wykonawczym przeciwko małżonce dłużnika. Nie może więc prowadzić skutecznej egzekucji z tych nieruchomości. słusznie jednak podnosi, że do wierzyciela należy, jaką drogę odzyskania swej wierzytelności wybierze. Nadto nieruchomość KW (...) obciążona jest 4 hipotekami, których wartość przekracza 460000,-zł . Kolejna z nieruchomości KW (...) oszacowana została na 610000,-zł (w 2012 r – zatem nieaktualny operat szacunkowy) , zaś same należności hipoteczne przekraczają 680000,-zł.

Jeżeli chodzi o możliwość zajęcia czynszu dzierżawnego wobec firmy (...) sp z o.o., prezesem zarządu spółki jest żona dłużnika, a udziałowcem córka (pозwana). Dokonane wobec tej firmy zajęcie przez komornika nie przyniosło żadnych efektów, co zresztą było w pełni przewidywalne. Oczywiście jest, że efektu przynieść nie będzie – przeciwnie - tak dłużnik jak i zobowiązana względem niego spółka posiadają wspólny interes w tym, by wierzytelność dłużnika do spółki formalnie rosła , a faktycznie nie mogła stanowić przedmiotu zaspokojenia wierzycieli dłużnika. Nadto – jak wynika z pisma komornika z dnia 4.11.2013r. – zajęcie nieruchomości nie przyniesie efektów , skoro – jak wynika z odpisu KW (...) – dłużnik posiada zaległości wobec ZUS rzędu kilkuset tysięcy złotych, a wierzytelności te będą uprzywilejowane w podziale sumy uzyskanej z ewentualnej egzekucji i w całości przypadną ZUS , a nie powodowi.

Dlatego oczywiście jest , że powód zmuszony jest poczynić wszelkie możliwe prawem dopuszczalne kroki w celu zaspokojenia wierzytelności, jak przypadać winna jemu od dłużnika. Skoro nie posiada realnej możliwości zaspokojenia z wyżej opisanego majątku dłużnika, posiada pełne prawo dochodzenia zaspokojenia chociażby z nieruchomości dłużnika w tym w/w samochodzie i wystąpienia w tym celu z powództwem z art. 527 kc.

Z uwagi na wyżej wskazane okoliczności należało uwzględnić powództwo jako w pełni uzasadnione, a to na mocy art. 528 kc w związku z art 527 kc.

Orzeczenie o kosztach procesu – art. 98§1 kpc.

SSR Joanna Heda – Adamczyk

(...)

(...)

(...)